

1:5-10 Adoniyahu's plan (continued)

1. Abarbanel to Melachim I 1:9

ועשה הזבח והמשתה הזה אצל האבן הזוחלת, שהיה מקום יפה להתעלס שם. ואמרו רבים שהיה מקום ששם היו עושים האנשים גבורותיהם, והיו שם שוחקים בכדור ובדבקות הידים. וגם עשאו שם לפי שהאבן ההיא היתה אצל עין רוגל, והוא הנקרא בספר ישעיהו (ישעיה ז' ג) שדה כובס, כי היה אותו מקום על המים שהיו זוחלין אצל האבן, ובעין הזה היו הנשים מכבסות את הבגדים ולכן נקרא "עין רוגל", לפי ששפשוף הבגדים היא ברגל. ובעבור שהנערים יחפצו ללכת אל המקום הזה לראות רגלי הנערות הבאות אל העין, הלך שם אדונייהו להתעלס שמה באהבים. מצורף לזה שבחר אדונייהו לעשות אותו המשתה על העין לפי שהיה נמלך שמה, והיה מקום המי' הוא המקום הנאות להמליך המלכים...

He made this sacrifice and feast beside the stone of the stream, a good place for pleasure. Many say that it was a place where men performed feats of strength, playing with a ball and arm-wrestling. And he also did it there because the stone was beside *Ein Rogeil*, which Yeshayah 7:3 calls *Sdeh Koveis* (the field of laundry), for it was where the water streamed by the stone, and at this spring the women laundered clothing. This is why it is called *Ein Rogeil*, for they rubbed the clothing with their feet. And because the young men would want to go there, to see the feet of the young women who came to the spring, Adoniyahu went there for pleasure, with his friends. Along with this, Adoniyahu picked the spot to make a feast by the spring because he would be crowned there. A place of water was a suitable place to crown kings...

2. Malbim to Melachim I 1:9

רצה לקשר את אוהביו במסורת הברית ע"י משתה, ששם במשתה היין ימליכוהו.

He wanted to bind his friends in a covenant via the feast, for there at the feast of wine they could crown him.

3. Who picks the king? Devarim 17:15, Shemuel I 8:22, Shemuel I 18:6-9

4. Rabbeinu Nisim (14th century Spain), Derashah 11

בזמן שיהיו בישראל סנהדרין ומלך, הסנהדרין [הם] לשפוט את העם במשפט צדק לבד, לא לתיקון ענינים ביותר מזה, אם לא שיתן המלך להם כוחו. אבל כאשר לא יהיה מלך בישראל, השופט יכלול שני הכוחות, כח השופט וכח המלך

When Israel has a sanhedrin and king, the sanhedrin only judges the nation justly, not exceeding this mandate to improve the nation's affairs unless the king empowers them. But when there is no king in Israel, the "judge" incorporates two powers – the powers of the judge and the powers of the king.

5. Ralbag to Shemuel II 1, Lesson 27

להמון קצת השפעה אלקית בידיעת העתידות... ולזה תמצא שכבר התפעל שאול זה האופן מההפעלות מדברי הנשים שהיו אומרות באלו השירים שיוורה מה שכבר תהיה לדוד המלוכה... ולזה לא הוכיחן שאול על זה המאמר אבל היה שונא את דוד ואורב לו להפילו בדרך שלא יעשוק המלוכה ממנו ומזרעו. והנה זאת המדרגה מההודעה יקראו רז"ל בת קול ואחשוב שהיא חלק מה מהקסם השלם ומהיותר צודק ממנו. The masses have a little Divine influence in knowing the future... Thus you find that Shaul was already moved in this way by the women's words, saying with these poems that the throne would already go to David... And therefore Shaul did not rebuke them for saying this, but he hated David and lay in wait for him, to kill him, so that he would not take the throne from [Shaul] and his descendants. This form of information is what our Sages call a *bat kol*. And I think this is part of the complete form of sorcery, and more righteous than it.

6. Malbim to Melachim I 1:2

ובזה הודיע מה שעלה על לב אדונייהו למלוך בירושלים בלא דעת אביו, ואיך יצוייר זה הלא תיכף יודע מעשהו למלך ע"י עבדיו וע"י נשיו, בפרט בת שבע תגיד זאת? רק אחר שנשיו כולם לא באו לפניו, וגם משרתיו נכלאו ממנו שאין מן הצניעות לשכב עם נערה בפני שום אדם, רק אבישג לבדה ררתהו ואצרה אוצרותיו והיתה עמו, חשב כי יעלם הדבר מן המלך באשר אין בא בחדרו...

With this it informed how Adoniyahu thought to reign in Jerusalem without his father's knowledge, and how it could have been imagined – wouldn't his father be informed of his actions immediately, via his servants or his wives? And wouldn't Batsheva, especially, tell him of this? But since none of his wives came before him, and his servants were locked out from him because it wouldn't be *tzanua* to lie with a young woman with anyone present, only Avishag was there to

serve him and to administer the treasury and she was with him. So [Adoniyahu] thought it would be hidden from the king, since no one came to his room...

7. Rabbi Moshe Lichtenstein, **בין סגנון לערכים**

נסיונו של אדוניהו להמליך את עצמו בחיי דוד אביו קשור בקשר הדוק לנקודה זו. הוא מבין שבבוא היום, כאשר העם יצטרך לבחור במלך חדש, אך טבעי הוא שיחפשו ממשיך המבטא את התכונות של לחימה ואנרגיה המאפיינים את דוד שהרי זהו סוד הצלחתו לפי הבנתם. אדוניהו מציב את עצמו במשבצת זו של מנהיג אנרגטי הראוי למלא את מקומו של המלך הנמרץ שכוחותיו אזלו, ובעצם הוא מעמיד את עצמו במודע אל מול שלמה. ברצון אדוניהו להעמיד בפני העם שתי אלטרנטיבות - מנהיג שהוא איש שדה, "טוב תאר" המשדר עצמה וכריזמה פיזית, ומגד אדם שהתנ"ך (דה"י א כב, ט) מכתיר אותו בתואר "איש מנוחה" ודוד עצמו מכנה אותו (שם פס' ה) "נער ורך". Adoniyahu's attempt to crown himself while his father David lived was closely linked with this point. He understood that when the day would come that the nation needed to choose a new king, it would only be natural for them to seek a successor who expressed the traits of battle and energy which characterized David, for to their understanding, this was the secret of his success. Adoniyahu presented himself in this setting as an energetic leader, suitable to fill the place of his energetic father, whose powers had left him. And in truth, he knowingly presented himself opposite Shlomo. Adoniyahu wished to present the nation with two alternatives – a leader who was a man of the field, "of good appearance," conveying strength and physical charisma, and on the other hand the one whom Tanach (Divrei haYamim I 22:9) would crown with the description, "a man of rest," and whom David himself would call "a youth, soft" (ibid. 22:5).

1:11-14 Natan's Role

8. Radak to Melachim I 1:11

חשש בדבר יותר לפי שהוא אמר בנבואה לדוד כי שלמה ימלוך...

He worried about this more, because he had told David in a prophecy that Shlomo would reign...

9. Rabbi Menachem Leibtag, **עד היכן דברי שמואל** http://asif.co.il/?wpfb_dl=4612

10. Rabbi Yitzchak Amar, **דוד המלך, גד החוזה ונתן הנביא** (Megadim 42 Iyar 5765)

נדרש נביא כדי להוביל את המלך ליעודו כפי שנקבע בידי ד', אך מאידך נדרש גם נביא שיאזן מדי פעם את מעשי המלך ויוכיחו, כאשר הוא אינו מקיים את אשר ציווה ד'.

בכל שלוש הופעותיו של גד הנביא נראה שהוא בא 'לכתחילה', והוא אשר מוביל את המלך דוד. תחילה הוא מייעץ לו לקום וללכת ממצודת מואב ולפנות לארץ יהודה, ושם כעבור זמן יומלך דוד למלך על ידי אנשי יהודה. בפעם השלישית בא גד אל דוד בדרישה לקנות את גרן ארונה היבוסי לצורך הקמת מזבח לד'. מהלך זה יוביל בסופו של דבר לבניית בית המקדש. אשר לפעם השנייה - חטא המפקד - לכאורה נראה כי הדבר עומד בסתירה לקביעתנו: גד אינו מוביל את דוד, אלא בא לאחר מעשה המפקד. ברם, ניתן לומר שגם כאן ניתן לזהות הובלה של גד. נשים לב כי גד בא אל דוד רק לאחר שדוד הודה בחטאו לפני ד'. גד הנביא אינו מוכיחו על מעשיו, כי אם פורש בפניו את הדרך לכפר על מעשיו...

נבחן כעת את הופעותיו של נתן. דומה כי הופעות אלו באות בניגוד גמור להופעותיו של גד. מניחות המקרים עולה כי הופעותיו של נתן באות כדי לעצור מהלך, כדי לשנות כיוון חשיבה או כדי להסיט את דוד מדעה זו לאחרת. כך, למשל, בבקשתו של דוד לבנות בית קבוע לארון, אמנם נעתר נתן בתחילה, אך מיד לאחר מכן נגלה ד' אליו בלילה ואומר לו כי דוד לא יבנה את בית המקדש. נתן נאלץ אם כן לבשר לדוד כי לא יוכל לבנות את בית המקדש, ובכך מסכל את מחשבתו של דוד. בסיפור בת שבע מוכיח נתן את דוד אחר חטאו עם בת שבע... דברים דומים מצינו גם בסיפור המלכת אדוניהו. אפשר ששתיקת דוד בנוגע למהלכו של אדוניהו הייתה בידיעה ברורה שאדוניהו אכן מוכשר יותר משלמה לשבת על כס המלכות. עד שבא נתן וסיכל את העניין, באשר לדעתו העובדה ששלמה הוא מחליפו של דוד היא גזרת ד' ובחירה אלוקית...

A prophet was needed to move the king forward to his Divinely ordained destiny, but on the other hand, a prophet was also needed to balance the king's deeds and rebuke him from time to time, when he did not fulfill the Divine command. In all three of the appearances of the prophet Gad, it appears that he comes *lechatchilah*, and that is what moves King David forward. First, he advises [David] to rise and go from Metzudat Moav and turn to the land of Judah. There, in time, David would be crowned as king by the people of Judah. On the other third occasion, David came to David with an instruction to purchase the granary of Aravnah the Jebusite, in order to erect an altar of Gd. This would bring about construction of the Beit haMikdash in the end. As far as the second time – the sin of the census – it appears that this contradicts our point: Gad does not move David forward, but he comes after the deed of the census. But one could say that even here we can identify Gad moving things forward. We should note that Gad came to David only after David

admitted his sin before Gd. The prophet Gad did not rebuke him for his deeds, but only set out the path before him to atone for his deeds...

Now we shall examine Natan's appearances. It seems that these appearances come in direct opposition to Gad's appearances. From an examination of these events it arises that Natan's appearances come to halt a path, to change a path of thought or to shift David from one view to another. Thus, for example, when David asked to build a permanent home for the Ark, Natan did agree to it at first, but immediately afterward Hashem appeared to him at night and told him that David would not build the Beit haMikdash. Natan was forced, then, to tell David that he could not build the Beit haMikdash, and so he frustrated David's thought. In the story of Batsheva, Natan rebuked David after his sin with Batsheva... We find similar things in the story of the crowning of Adoniyahu. David's silence regarding Adoniyahu's path might have been with clear knowledge that Adoniyahu was more suited than Shlomo to sit on the royal throne. Until Natan came and frustrated the matter, knowing the reality that Shlomo was David's successor was a Divine decree and Divine selection...

11. Abarbanel to Melachim I 1:9

ולא הודיע הדבר לדוד בעצמו כדי שלא יחשדהו דוד שהיה נוגע בדבר ואולי יספק בנבואתו אשר נבא על זה בראשונה

And he did not tell David of this himself, lest David suspect that he was personally invested, and perhaps he would doubt the prophecy that Natan had offered regarding this originally.

12. Rabbi Moshe Alshich to Melachim I 1:12

ולא רצה ללכת הוא תחלה אל המלך פן יודע הדבר לאדוניהו וסיעתו ויהרגוהו:

And he did not want to go to the king first, lest Adoniyahu and his allies find out and kill him.

1:15-21 Batsheva Acts

13. Abarbanel to Melachim I 1:15

וראה נועם דברי האשה החכמה הזאת, ואיך היא תקנה הדברים יותר בשלמות מאשר צוה לה הנביא

And see the beauty of the words of this wise woman, and how she prepared her words more completely than the prophet had instructed her.

14. Abarbanel to Melachim I 1:19

וזכרה עוד מזדונו בהמלכה ממה שזבח שור ומריא וצאן לרוב, ועשה משתה שמנים, והוא דבר בלתי ראוי ובלתי הגון בהיות אביו קרוב למות שיהיה אדוניהו עושה שמחו' כאלו לא יחוש לצערו...

And she also mentioned his wicked behaviour in crowning [himself], in that he had slaughtered oxen and fat cattle and sheep in great number, and he had made a meal of rich food, something inappropriate and indecorous while his father was close to dying, for Adoniyahu to make celebrations as though he was not concerned for [David's] pain...

15. Abarbanel to Melachim I 1:20

אל תירא ואל תחת מאדוניהו בחשבך שיהיה ענינו כענין אבשלום בקומו עליך לרודף וכל ישראל נמשכו אחריו, כי עתה לא יהיה ולא יקום כדבר הזה, לפי שענין כל ישראל עליך להגיד להם מי ישב על כסא אדוני המלך אחריו ולא ירום איש את ידו ואת רגלו על דבריך...

Do not worry and do not fear Adoniyahu, thinking that his case would be like that of Avshalom when he rose against you as a pursuer and all Israel followed him. Now, such a thing will not be and will not stand, because the eyes of all Israel are upon you, to tell them who will sit upon the throne of my master the king after him. And no one will raise his arm or leg against your words...